

FRANK CAPRA, HAYATI FİLMLERİ, TARZI....

Hakan SAN*

Amerika'nın en ünlü film yapımcısı ve yönetmenlerinden Frank Capra, 19 Mayıs 1897 yılında, Sicilya'nın Bisacquino köyünde dünyaya geldi. Çok kısa bir süre İtalya'da yaşadıkdan sonra, 1903 Mayıs ayında, Sicilya'dan, ailesiyle beraber, büyük umutlar taşıyarak Yeni Dünya denilen Amerika'ya göç etti. Oldukça zor şartlar altında gerçekleşen ve de Capra'nın ilerideki düşüncelerini de etkileyecek olan bu yolculuğu, Capra, otobiyografisinde, şöyle anlatır:

"Herkes son derece sefildi, olabileceğiniz en kötü yerdeydiniz... Herkes hastaydı ve istifra ediyordu..."(1).

Abisinin yanına, Los Angeles'a yerleşen Capra, ilk önce, 1909 yılında El Sanatları Yüksek Okulu'na başladı. 1915 yıllarında ise, okulda sabah temizlikçisi olarak çalışırken, sahne arkası işlerine de yardımcı olup, ışıkçı olarak okul tiyatrosunda çalıştı. Aynı sene, Throop Teknik Okulu'na kaydolan Capra, güzel sanatlar bölümüyle de yakından ilgilenerek, şiirle tanıştı.:

"Hayatımın en büyük keşfiydi, dili keşfettim, şiiri keşfettim. Hayatımın dönüm noktasıydı. Bir şeyin bu kadar güzel olacağını tahmin bile edemezdim." (2)

Daha sonra, gazete satarak hayatını kazanan Frank Capra, 1918 yılında kimya mühendisliğinden mezun oldu. Bir yandan eğitimini sürdüren, diğer yandan da çalışmak zorunda kalan Capra, Bu yılları şöyle anlatıyor:

"Fakir olmaktan nefret ettim. Kö-

* Marmara Üniversitesi İletişim Bilimleri Doktora Öğrencisi, Işık Üniversitesi Öğretim Görevlisi

le olmaktan...Her zaman bir çıkış noktası aradım. Okumayı, teknik eğitimi denedim ama istediğim şey bu değildi. Ama en sonunda sihirli halıyı bulmuştum..."(3)

Bir yıl sonra, sihirli halı diye adlandırdığı film dünyasına figüran olarak da olsa yavaş yavaş adım atmaya başlayan Capra, yirmi yıl sonra kendi filminde başrol oynayacak olan Harry Carrey'in oynadığı John Ford'un 'The Outcasts of Poker Flat' isimli filminde bir işçiyi canlandırdı. Diğer filmlerde de figüranlık yaparak geçimini sağlamaya devam eden Capra, bir yandan da kısa hikayeleri beyaz perdeye aktarmaya çalışsa da, çabaları başarısızlıkla sonuçlandı. Birinci Dünya Savaşı'na katılarak askerlere matematik öğreten yönetmen, 1919 yılında, Tri-State Film Şirketi'nde çalışmak üzere Nevada'ya gitti ve de şirket 1920 yılına kadar, Capra hikayelerinin izlerini taşıyan üç adet kısa film çevirdi. Çeşitli film şirketlerinde çalıştıktan sonra, senaristliğe adım atan Capra, 1923 yılında, Helen Howell ile yaptığı evlilikten sonra, 1924 yılında, Hal Roach stüdyoları için senaryo yazmaya başladı. Yönetmenliğe adım atması ise, 1926 yılında Langdom tarafından, 'The Strong Man' (Güçlü Adam) adlı filmi yönetmesiyle başladı. Haftada kazandığı, 750 \$'la, Hollywood'da ufak bir arazi alan Capralar, küçük bir ev inşa ettiler. Columbia Film Şirketinin yöneticisi Harry Cohn ile anlaşma imzaladıktan ardından, , yaptığı 'The Younger Generation' (Daha Genç Nesil) gibi filmlerin kazandığı başarıdan sonra, Capra'nın maaşı da orantılı olarak yükseldi. Uzun süre çeşitli filmlere imza atan yönetmen, Sam Briskin'le beraber, Columbia'nın 'The Submarine' (Denizaltı) isimli ilk sesli filmini çekti:

"Hollywood'daki herkes sestem korkuyordu, fakat ben daha önce aldığım kimya derslerinden ses dalgaları hakkındaki her şeyi biliyordum" (4)

Film çalışmalarına aralıksız devam eden Capra, 1932 yılında Robert Riskin'in senaryosunu yazdığı, Walter Huston'un bir bankacıyı canlandırdığı 'American Madness' (Amerikan Aptallığı) adlı filmi çekti. İnsanların Mali Kriz yıllarında bankalarla nasıl mücadele ettiğini anlatan bu film onaltı yıl sonra çevrilecek 'It's a Wonderful Life' (Muhteşem Hayat) isimli filme de ilham kaynağı oldu. 1933 yılında 'Lady For a Day' (Bir günlük kadın) ile daha da ünlenen yönetmen, 4 Oscar adaylığıyla büyük başarı kazandı.

1934 yılında ise, Clark Gable ve Claudette Colbert'in başrolünü paylaştığı, ve de bir Capra klasiği olarak kabul edilen, 'It Happened One Night' (Bir gecede oldu) isimli film büyük başarı elde etti. Filmin iş yapmayacağına inanan Columbia Film Şirketinde herkesi ikna etmeye mecbur kalan Capra, daha sonraları panikleyip filmi durdurmaya çalışsa da, film Cohn'un herşeyi daha önceden planlaması nedeniyle devam etti. Gable'in ilk önceleri soğuk ve ilgisiz olmasına rağmen, Colum-

bia'daki insanların takım ruhu ve de Capra'nın coşkusu sayesinde film başarıyla tamamlandı.

"Night Bus" isimli hikayeden esinlenen senaryosuyla, *It Happened One Night* filmi, Ellen Andrews isimli zengin bir kızın Peter Warne isimli dış muhabirle olan hikayesini anlatır. Ellen, New York'dan babasının özel dedektiflerine yakalanmadan Miami'ye gitmeye çalışmaktadır. Peter, Ellen'in tüm ukalalığı ve de şımarıklığına rağmen ona tahammül etmeyi başarır ve de zengin kıza hayatta nasıl kalınacağına dair dersler verirken kız da ona kalp ile ilgili daha değerli bilgiler öğretir.(5)

Film en iyi film, en iyi yönetmen, en iyi erkek aktör ve aktris ve de en iyi senaryo dalında 5 adet Oscar kazandı.

Frank Capra, 1936 yılında ise, 'Mr Deeds Goes to Town' (Bay Deeds Şehre Gidiyor) isimli filmi çekti. Garry Cooper ve de Jean Arthur'un oynadığı film, 'Opera Hat' (Opera Şapkası) isimli, ve de New York'daki bir operadan milyonlarca dolar miras kalan bir tebrik kartı şairinin hikayesinden esinlendi.

Longfellow Deeds, küçük bir kasabada yaşayan ve de tebrik kartlarına duygusal şiirler yazan bir adamdır. Aniden, Deeds'e, uzaktan amcası olan bir akrabasının trafik kazasında ölmesi sonucunda 20 milyon dolar miras kalır. Film, Deeds'in 'Benim bu paraya ihtiyacım yok ki, bana neden bıraktı?' sözleriyle mesaj iletirken, diğer insanların parayı elde etmek için nasıl bir uğraş içinde olduklarını ve de en sonunda Deeds'in parayı nasıl elinden çıkardığını komik ve de ironik bir dille anlatır. Bu filmde, Deeds, mahkemede elindeki bütün parayı evsizlere ve de fakirlere vermeyi inançla savunacak kadar güçlü bir karakteri simgeler.

Film, çeşitli kişiler tarafından eleştirildi en önemli eleştiri de Frank Capra'nın Gary Coper'in seksi cazibesini ortadan kaldırarak ona çocuksu bir imaj verdiği yolundaydı.(6)

1939 yılında ise, Capra, senaryosunu Sidney Buchmann'ın yazdığı ve de Jean Arthur ve de Jimmy Stewart'ın baş rolünü oynadığı 'Mr. Smith Goes to Washington' (Bay Smith Washington'a gidiyor) isimli filmi çekti ve de Jefferson Smith isimli bir senatörün hayatını beyaz perdeye aktardı. Film, 1932 yılında çevrilen 'Merry-Go-Round' isimli filmle benzerlik gösterir. O filmde, idealist bir asker, Washington DC'ye gönderilir ve bir sanatörün torunu sayesinde aşamalar kat eder. 'Mr. Smith Goes to Town' da ise, Jefferson Smith, ayrılan bir senatörün yerine geçmesi amacıyla Washington DC'ye gönderilir. Fakat kendini, yolsuzluklar ve politik düşmanlıklar içinde bulur. Ummadığı bir şekilde Amerikan Politikası hakkında eğitim alır ve de düşmanlarını şaşırtıcı yerlerde bulur. Bu filmde de, dürüst bir insanın, yalan karışmış bir hukuk sistemine karşı mücadelesini anlatılır.(7)

Capra, 1939 yılında Columbia'dan ayrıldı ve de Robert Riskin ile beraber "Frank Capra Yapım" isimli kendi yapım şirketini kurdu. Daha sonra da ilk olarak 1922 yılında Century dergisinde yayınlanan 'A Reputation' (Şöhret) isimli hikayeden esinlenen "The Life and Death of John Doe" (John Doe'nun yaşamı ve ölümü) isimli senaryoyu yazdılar. Hikaye, daha sonra, James Stewart'ın D.B. Norton isimli bir gazete sahibini yenen John Willoughby adlı eski bir baseball oyuncusunu canlandırdığı 'Meet John Doe' (John Doe'yla Tanış) isimli filme dönüştü.

Film, James Stewart'ın haricinde Barbara Stanwyck'in de bir yıldız haline gelmesine neden oldu.

Film, John Willoughby isimli işsiz bir oyuncunun, bayan bir gazete yazarı tarafından yaratılan ve de medeniyete karşı intihar edeceğinin açıklayan hayali bir kahraman olan John Doe isimli birinin yerine geçmesi amacıyla işe alınmasıyla başlar. John Doe kendisini politik çıkarları uğruna kullanan zengin bir fabrikatörün hizmetinde bulur. Kendi popülerliğinin çevresinde oluşan bu politik makinenin faşist amaçlarını keşfeden Doe, isyan eder ve de doğruyu söyler.

Alışlagelmiş Riskin-Capra karakterinden ayrılan Long John Willoughby, Capra'nın da dediği gibi "iyi ya da kötü olduğu belli olmayan" bir şahsiyettir. Willoughby en sonunda, kendisini Doe olduğuna ve de intihar mektuplarını gerçekten kendisinin yazdığına inanmaya başlar. Sonunda, ironik olan ise, gerçek bir intihar mektubunu yazmasıdır.(8) Beş ayrı son bulunmasına rağmen, filme, diğer Capra filmlerinde olduğu gibi başarısız bir intihar girişimiyle son verildi.

Frank Capra, 1945 yılında, Sam Briskin, William Wyler ve de George Stevens ile beraber Liberty Films adlı film yapım şirketini kurdu. Yeni şirketin amblemi Capra'nın 'Why we fight?' (Neden savaşıyoruz?) isimli savaş filmlerinin simgesi olan çalan bir özgürlük çanıydı. Şirketinin de katkılarıyla Frank Capra, 1946 yılında, ününe ün katan ve de film dünyasının klasikleri arasına giren, 'It's a Wonderful Life', (Muh-teşem Hayat) isimli filmi çevirdi.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, Frank Capra, Hollywood'un belli başlı film stüdyolarının kendisini artık daha fazla yönetmen olarak benimsemediklerini düşünerek, Amerika'yı terk etmeyi ve de İngiliz film endüstrisi adına çalışmaya karar vermişti. İkinci Dünya Savaşı'ndan bitmesinin hemen ardından okuduğu, "The Greatest Gift" (En Büyük hediye) isimli hikayeden esinlenen yönetmen, 9 senaristin yardımıyla Amerika'da kalarak, 'It's a Wonderful Life' isimli filmi çekmeye karar verdi. James Stewart ve de Donna Reed'in başrolünü oynadığı film, doğduğundan beri Bedford Falls isimli kasabasından, macera ve seyahat dolu bir yaşam için ayrılmayı düşünen George Bailey'nin yaşam öyküsünü aktarır.

George Bailey her ne kadar şehirden ayrılmak istese de, rüyalarında devamlı halk ve mali tehditler altında kaldığını ve de ailesi ve arkadaşları için sorumluluklarını hatırlar. O olmadan kasabanın nasıl olacağını gösteren bir melek sayesinde fikirleri değişir ve de hayati kurtulur.

".. George Bailey'nin hayali. Bu ünlü sahnede, Clarence, köprüden atlayarak intihar etmeye karar veren filmin kahramanı George'u, hiç doğmamış olduğunu farz ettirerek hayatın her zaman yaşamaya değer olduğuna ikna etmeye çalışır. Bu bilim kurgunun klasik bir aracıdır. Almanlar Birinci Dünya Savaşı'nı kazanmasaydı ne olurdu? Bu karabanda, George Bailey, kardeşinin ölmüş, karısının bir fahişe, şehrin de lanetli Potter'ın ekonomik çıkarları altında ezilmiş olacağını görür..."(9)

Bedford Falls, ütöpik bir Amerikan şehri görüntüsündedir, ve de halk metaforik bir köyden ziyade, savaş sonrası Amerikan toplumunun özelliklerini taşımaktadır. Capra, yaşadığı toplumun gerçeklerini beyaz perdeye başarıyla aktarmıştır.

Filmin çekimi sırasında, Frank Capra ile John Wayne tartışır, Wayne, Mc Bride'in "Catastrophe of Success" isimli kitabında Capra'ya olan öfkesini şöyle dile getirir:

"O alıp, milyonlarca parçaya bölüp, okyanusa atıp, ait olduğu Sicilya'ya gidişini izlemek isterdim."(10)

Amerika'da meydana gelen ve de Borsa'nın yıkılması anlamına gelen Mali Kriz yıllarından sonra, Amerikan halkı değer yargıları ve de davranış biçimleri açısından çeşitli değişimlerle yüz yüze geldi. Ekonomide meydana gelen çatlak, insanların rekabet, bireycilik konularındaki eski Amerikan ideallerinin kökten değişmesine yol açtı. Tam bu sıralarda ise, İspanya, İtalya ve Nazi Almanyası'nda meydana gelen faşizm tehdidi gittikçe büyümekteydi. Tüm bu gelişmeler, insanların giderek anti-faşist güçler himayesinde komünist popüler güçler altında birleşmesine neden oldu. Çoğu Amerikalı, bir yandan , Mali Kriz'in yol açtığı kişisel kimliğin kaybolmasının ne kadar tehlikeli olduğunun farkına varırken, bir yandan da büyüyen faşizmin karşısında Amerika'nın hayati prensiplerini koruma ihtiyacının ne kadar önemli olduğunun bilincine vardılar. Bu yüzden de, Amerikan mitolojisini ve de kültürünü insanlara aktarmak oldukça önem teşkil etmekteydi ve de Frank Capra bu temaları oldukça bilinçli ve de yetenekli bir şekilde beyaz perdeye aktarma başarısını gösterdi.(11) Çoğu eleştirmen, Capra'nın sosyal görüşünü komünist ya da Kapitalist olarak tanımlasa da; otuzlarda çektiği çoğu filmde, Amerikan ya da Hıristiyan değerlerine önem verdiği görülürken, filmleri, en belirgin bir şekilde, Amerikan ideallerini ya da Amerikan milliyetçiliğini savundu.

Tüm bu filmlerden ve de yukarıda verdiğim kısa özgeçmişinden de

görüldüğü üzere, Frank Capra da, bu yoğun ekonomik kriz zamanında, insanların milliyetçi bir kimlik kazanması yolunda olumlu mesajlar vermeye çalışmıştır. Capra'nın filmleri Amerika'nın milli kimliklerinin ne kadar güçlü ve etkili olduğu hakkında hikayelerden oluşur.(12) Capra'nın Amerikalıları, hayatlarında sadece sevgi, onur ve de üretken olmak için biraz da nükteye sahip olan insanlardan oluşur. Capra filmlerinin çoğu, vatandaş olmanın demokratik kurallarında da bahseder. Özellikle, II. Dünya Savaşı'ndan sonra, Mali Kriz yıllarında, çoğu Amerikalı, Frank Capra filmine son derece aşinadır.. Capra da, iyi ve de alışılmış Amerikan değerlerini ön plana çıkararak, Mali Kriz'in ve de büyüyen faşizmin ortaya attığı değerlere karşı çıkmayı mümkün kılmaya çalışmıştır. Amerika'nın küçük insanların değişebilir yazgılarını yansıtmasından dolayı, Capra filmleri Capracorn ismiyle bütünleşmiştir. İlk filmlerinde, Capra, Amerikan halkına fazla güvenmemiştir, ve bu küçük insanların çoğundan nefret etmiştir. Bu "Caprafear" (Capra korkusu) dur.(13) Daha önce de belirttiğim gibi, ilk başlarda çektiği çoğu filmde, halk korku ve de panik içindedir. Filmlerinin çoğu, mali bir krizi, ya da bundan ortaya çıkan bankada ya da işte olan çöküntüyü ve de sonuçlarını ele almıştır. 'Mr Smith Goes to Washington'daki hakim ve 'It's a Wonderful Life'daki banka müfettişinin çöküntüsü, 'Drigible' filminde, Antarktika'da meydana gelen kazadan sonra meydana gelen kaybolma korkusu ya da 'The Miracle Woman' filminde olduğu gibi sirk yangınından sonra ortaya çıkan panik gibi Capra filmleri, panik ve korkuyu yansıtırken, insanlara unuttukları ve de sosyal düzensizliği ortaya çıkaran fikirleri de ortaya atmakta oldukça başarı sağlamıştır. Sonraları ise, fakir halktan nefret eder ve de zengin halka ayak uyduramıyor gibi görünen Capra, sınıfsız bir insan haline gelmiştir. Capra'nın bu tür filmleri, Amerikan kültürü tarafından üretilmese de, bu kültür tarafından tüketilmişlerdir.

Otuzlarda yaptığı çoğu filmde, Capra'nın kahramanları Amerikan politik düşüncelerini ve Hıristiyanlar'ın 'komşunu sev' prensibini savunan idealist kişilerden oluşmaktaydı. Yukarıda da, anlattığım çoğu film de olduğu gibi, kahraman çocuksu bir masumiyet içinde olmasına rağmen, ahlaki değerleri çöküntüye uğramış topluma karşı fikirlerini özgürce savunabiliyordu. Kadın kahraman ise, güçlü, rekabeti seven ve de enerji dolu insanlardan oluşuyordu. İlk başlarda, erkek kahramanı çıkarları uğruna kullansa da, daha sonraları kendini onun idealist dünyasına adapte edebiliyordu. En sonunda ise, erkek kahramanı kuşkuya düştüğü anda destekliyordu. Bunu da, erkek kahramanın en zor zamanında, ona aşkını ilan ederek başarıyordu. Bu filmlerin çoğunda, dramatik bir ilişki söz konusudur.(14) Bu bir üçgendir, çoğunlukla, güzel ve de masum bir genç kız, soylu ama ruhsal olarak gözü kapalı bir genç adam ve de her ikisinden de daha fazla sofistike yaşlı ve de bilge bir adam arasında oluşturulan görünmeyen ama hissedilen bir üçgen. İşte bu yaşlı adam, genç kıza olan kendi aşkını saklayarak, diğer ikisine babalık yapar.

Örneğin, 'Mr. Deeds Goes to Town' filminde, Longfellow Deeds, Amerikan geleneklerine oldukça bağlı bir insanı simgeliyordu. Babe Benette-kadın kahraman- ise, başta Deeds'in gazete makalelerinde çıkan hikayeleriyle dalga geçse de, daha sonraları, gazete sahiplerinin de desteğini alarak genç adamı kurtarıp, onun dünya görüşünü benimsemişti. Deeds, Babe ve de miras peşinde koşan adamlar bu ilişkiler üçgenini başarıyla yansıttılar. Buna ek olarak, filmde, Mali Kriz sırasında işsizlik problemleri de vurgulanmış, özellikle fakir halka mal dağıtımını planı verilerek, bireysellik, kişisel yardım ve de gönüllü işbirliği gibi geleneksel Amerikan değerleri vurgulanmaya çalışılmıştır. Filme genel olarak bakıldığında, Capra'nın bu uygulamaya karşı çıktığı fikri oluşsa da, fakirlere yardım konusunun ne kadar olumlu olduğu mesajı verilmeye çalışılmıştır.(15)

'Mr. Smith Goes to Washington' filminde ise, Capra, "Amerikanizm" olgusunun özü hakkındaki düşüncelerini seyircilere aktarır. Bu filmde yönetmen, İtalya, İspanya ve de Almanya'da ortaya çıkan faşist hareketler karşısında eski Amerikan hikayelerini tekrar su yüzüne çıkarmaya çalışmıştır. Film, II. Dünya Savaşı'nın ortaya çıkmasından iki ay sonra izlenime sunulmuş, Amerika'nın refah ve de gücün zenginlerin tekeline olması gibi kendi problemleri olmasına rağmen, korumaya değer politik gelenekleri ve idealleri olduğu konusunda haklı bilinçlendirir.(16) Filmin kahramanı, Jefferson Smith, soyadını Amerika'nın en sık rastlanan soyadına sahip olmasına ek olarak, demokrasinin kurucusuyla özdeşleşir, ve de filmde masumiyetten erkeklığe geçişi çok güzel bir şekilde singeler. Smith, filmde diğerleri tarafından Don Kişot olarak çağrılır ve de Senatör Paine'nin Jefferson Smith'i yargılama süreci içinde olmak istemediğini açıkladığı sahnede, Smith, İsa'ya benzetilir.(17) Film aynı zamanda, Amerikan Milli Marşı, ya da diğer kahramanlık şarkılarına yer verdiğinden dolayı da, müziği sayesinde insanlardaki milliyetçilik duygularını pekiştirme amacı güder.

'It's a Wonderful Life' ise II. Dünya savaşı'ndan hemen sonra gösterime girdiğinden dolayı, insanlar bu harika hikayeye çok fazla ilgilenmemişlerdir. Büyük olasılıkla, film, filmin başrol oyuncusu Jimmy Stewart'ın kendi ağzından aktardığı nedenlerden dolayı ilk başlarda rağbet görmedi:

"İnsanlar hayatları hakkındaki en önemli soruyu sormak için hazır değillerdi: 'Hayat yaşamaya değer mi?', Frank'in kalbi insanların filmi seyretmek için kuyruklara girmemesinden dolayı çok kırıldı. 'Bütün benliğim ve de bütün bildiklerimi bu filme harcadım' dedi "(18)

Frank Capra, film için konuşmasına şöyle devam eder: "Bu daha fazla eğitim için para bulamayan ya da işlerini kaybeden kişilere bir şeyler anlatan bir film olacak."(19) Capra, ne kadar coşku dolu olursa olsun, film ne yazık ki istenen başarıyı elde edemedi. Bu, insanların savaş

sonrası psikolojileri ile doğrudan orantılıydı. İnsanlar, komedi, western ya da benzeri filmler isteği içindeydi, ve insanların bu psikolojiyi üzerinden atmaları oldukça uzun sürdü. Dolayısıyla, 1946-47 yıllarında film fazla iş yapmadı, ve de Oscar kazanamadı ama daha sonraları, film insanların hayatlarını etkilemeye başladı ve de Frank Capra'nın hikayeyi ilk kez okuduğu anda dediği gibi; "insanların her zaman hatırlayacağı ve hoşlanacağı" bir klasik haline geldi.

Capra'nın II. Dünya savaşı sırasında yaptığı filmler de kayda değerdir ve yönetmen, Savaş propagandası yapmak amacıyla, ordunun Savaş Bölümü'nde işe başlamıştır. Capra'nın yaptığı'nın tersine Chaplin ise, böyle bir teklifi reddettiğinden dolayı, Komünist sempatizanı olarak ilan edilmiş ve kara listeye alınmıştır. Capra'nın mali kriz sırasında yaptığı filmler de propaganda niteliği taşımaktadır ve de halka, işbirliği içinde oldukları takdirde ülkenin nasıl başarılı olacağı konusunda mesajlar içerir. Bu dönemde yaptığı, "Why we fight?" filmi, Amerikan askerlerine, savaşmak için istedikleri cesareti ve de halkın desteğinin arkalarında olduğu yönünde bir belgesel niteliği de taşımaktadır. Bu filmleri izleyen bir kişi, bu tür bir senaryoyu yazmak için ne kadar gayret sarf edildiğini açıkça görebilir.(20)

Özet olarak belirtmek gerekirse, Capra her ne kadar iyi kalpli oldukları kadar Büyük Kentte yaşama sonucu alaycı olan kahramanları(21) sayesinde halka milliyetçilik duyguları içeren mesajlar ilettiyse de, filmlerinde, küçük kasabada yaşayan insanların masum duygularına daha çok yer vermeye çalışmıştır. Hayatı, bir Hollywood başarı hikayesi şeklindedir. Bazı filmleri, zamanında dönemin bir takım etkileri yüzünden gerekli itibarı görmese de, bugün bu filmler televizyonun da gelişmesi sayesinde geniş kitlelere ulaşarak, büyük beğeni kazanmaktadırlar. Sonuç olarak, Capra, 'sihirli halı' diye tanımladığı sinemanın adeta sihirbazıdır, ve de "kırk yılımı verdim"(22) dediği sinemayı bakın nasıl dahiyane bir biçimde 'sihirli bir halıya' benzetir:

"Sinema sihirli bir halıydı. Plastik film şeritlerinden örülmüş ve motifleri bütün sata adamlarının genetik şifresini yansıtan bir halı... ve de insanoğlunun umutlarını, hayallerini ve de korkularından oluşan abrakadabrasıyla sihirli bir halı...Ve de ben ünümü onun sihriye borçluyum..."(23)

DİPNOTLAR

- 1 Capra, F. 1971
- 2 Capra, F. 1971
- 3 Capra, F. 1971
- 4 Capra, F. 1971
- 5 Carney, R. 1989
- 6 Kale, P. 1999

- 7 www.geocities.com/Hollywood/Smith.html
- 8 www.let.ruu.nl/hist/ams/xroads/capra1.htm
- 9 Mary, H. 1997
- 10 McBride, 1992
- 11 Poague, L. 1994
- 12 Newitz, A. 1994
- 13 Hunter, S. 1998
- 14 Hunter, S. 1998
- 15 Maland, J. C. 1980
- 16 Meskers, L. 1999
- 17 Maland, J. C. 1980
- 18 Stewart, J. 1991
- 19 Stewart, J. 1991
- 20 www.mdle.com/Classicfilms/BTC/direct18.htm
- 21 Türkoğlu, N. 1995
- 22 Capra, F. 1971
- 23 Capra, F. 1971

KAYNAKLAR

- Capra Films. 1 www.let.ruu.nl/hist/ams/xroads/capra1.htm
- Capra, Frank (1971). **An Autobiography of Frank Capra**. Macmillan Co.
- Carney, R (1986) **The Films of Frank Capra**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Gehring, Wes (1995). **Populism and Capra Legacy**. Wesport, Connecticut: Greenwood Press.
- Hanlon, Mary (1997). **Capra, Smith and Doe**. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. American Studies, University of Virginia,
- Hunter, Stephen (1998). "Auteur of Corn" *The Washington Post*, 2 Ocak 1998.
- McBride, Joseph. Frank Capra: **The Catastrophe of Success**. New York: Simon&Schuster.
- It happened One Century, Frank Capra*. www.mdle.com/ClassicFilms/BTC/direct18.htm
- Maland, C.J. (1980). **Frank Capra**. New York.
- Meskers, Leon (1999). *Frank Capra&The American Myth*. www.geocities.com/Hollywood/Makeup/8156
- Newitz, Annalee (1994). "It's Fun... But It Takes Courage: Remembering Frank Capra's America. *Bad Subjects*, V.11. Ocak/Şubat 1994.
- Poague, L (1994). **Another Frank Capra**. Cambridge.
- Stewart, James (1991). "Frank Capra's Merry Christmas to All." *Reader's Digest*. Aralık 1991.
- Türkoğlu, Nurçay (1995). "Hayal Perdesinde Asırlık Ritüel: 1940'lardan Günümüze Sinema", *Varlık Dergisi*. Aralık-Ocak 1995.